

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 219

**Millî Savunma Bakanlığı Orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı
ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/263)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1478/2569

16 . 8 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 6 . 8 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Millî Savunma Bakanlığı Orta Sanat okulları hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Millî Savunma Bakanlığı iş yerleri kalifiye işçi ihtiyacını karşılamak ve ordu silâhlarının hususiyetlerine göre işçi yetiştirmek üzere iş yerlerinde mevcut Çırac okullarında muayyen bir müddet işçi statüsü ile eğitime tabi tutulan öğrencilerin masrafları işçi ücretlerinden ödenmekte idi.

Bu okulların müttekâmil ve cazip bir hale getirilmesi lüzumu hâsıl olmuş ve Millî Eğitim Bakanlığı orta sanat okulları eğitim ve müfredat programları kabul ve (orta sanat okulu) muadeleti mezkûr Bakanlıkça tasdik edilmek suretiyle kabul edilmiş bulunmaktadır.

Ancak bu öğrencilere, ücret, iâşe ve ibateleri bakımından işçi statüsü tatbiki uygun görülmemiştir.

Bu sebeple, orta sanat okulu muadeleti tanınmış bulunan bu okullara alınacak öğrencilerin okuma, yazma, yedirme, giydirme, tedavi ve sair masraflarının askerî ortaokul öğrencileri gibi Millî Savunma bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanması ve bu okullardan mezun olanların gösterilecek iş yerlerinde Millî Savunma Bakanlığı iş yerleri statüsü altında ortaokul mezunlarının muadili ücretle 6 yıl mecburi bir hizmete tabi tutulmaları esası kabul edilmiştir.

Ayrıca okulda muvaffak olamayanlarla, çeşitli sebeplerle okuldan çıkarılanlar hakkında askerî ortaokul öğrencileri misillü 5401 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması cihetine gidilmiş ve mecburi hizmetlerini ifa etmeden ayrılanlar hakkında okul devresince Devletçe yapılan masrafların faizi ile birlikte ödettilmesini teminen gereken hüküm vaz'edilmiş ve ilişik kanun tasarısı bu maksatla hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Millî Meclisi
Millî Savunma Komisyonu
Esas No : 1/263
Karar No : 15

18 . 1 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakleri ile komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğede izah edilen hususlar komisyonumuzca uygun görülmüş; ancak üçüncü maddenin sonuna Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okullarından mezun olup bilâhara mecburi hizmetlerini tamamlayanlara, memleketimizin teknik sahadaki eleman ihtiyacı düşünülerek, daha üst öğretilere katılmak imkânı sağlamak gayesiyle «bunlardan mecburi hizmetlerini (başarı ile) ikmal edenlerden istekli olup da Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikteki nitelikleri taşıyanlar, Hükümet hesabına ve tahsil süresinin iki katı müddet kadar mecburi hizmete bağlanarak kendi ihtisaslari içinde teknik daha yüksek öğretimden de faydalandırılırlar» fıkrasının eklenmesine; beşinci maddenin birinci fıkrasının ise tahsilini ikmal ettikten sonra gösterilecek iş yerinde çalışmayanlarla mecburi hizmetlerini yerine getirmiyenlere, okul süresince Devlet tarafından yapılan masrafların mukavelesi gereğince bir buçuk misli olarak değil, diğer okullarda olduğu gibi faizi ile birlikte aynen ödetilmesi şeklinde değiştirilmesine, diğer maddelerin aynen kabulüne ve Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Başkan Erzurum Ş. Konuray	Başkan V. Kars S. Öktem	Sözcü Niğde A. Eren	Amasya İ. Sarıgöz
Aydın H. Aydınçer İmzada bulunamadı	Giresun M. K. Çilesiz	İzmir Muhalifim M. A. Aytas	İzmir Ş. Akkan
Kars B. Vural	Kastamonu İ. Ş. Dura İmzada bulunamadı	Kocaeli H. Kısayol	Muş S. Ötürk
	Ordu F. Güley		

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millî Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/263
Karar No. : 78

24 . 5 . 1963

Millî Meclisi Yüksek Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu komisyonumuza havale edilmiş olmakla ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

M. Meclisi (S. Sayısı : 219)

Millî Savunma Bakanlığınca, kendi iş yerleri için kalifiye işçi yetiştirmek ve yeni silâhların hususiyetlerine göre lüzumlu elemanı temin etmek için iş yerlerinde çırak okulları açılmış ve bu okullarda eğitim gören öğrencilerin masrafları da işçi giderlerinden karşılanmıştır.

Bu okulların daha verimli ve daha cazip bir hale gelmesi için (orta sanat okulları) derecesine çıkarılması lüzumlu görülmüş ve Millî Eğitim Bakanlığınca orta sanat okullarıyla muadeleti tasdik edilerek aynı programlar tatbik edilmiştir.

Bu durum muvacehesinde bu okullardaki öğrencilere işçi statüsünün tatbiki yerinde olmadığından bunların da diğer askerî öğrenciler gibi yedirilip giydirilmelerini temin maksadiyle tasarı sevk edilmiş bulunmaktadır.

Filhakika çırak okulu olarak çalışmakta iken (orta sanat okulu) şekline inkılâbeden bu okulların öğrencilerinin de diğer askerî okul öğrencileri rejimine tâbi tutulmaları icabettiğinden tasarı komisyonumuzca da yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Kanun tasarısı (orta sanat okulu) öğrencilerinin durumlarıyla ilgili olduğu cihetle kanun başlığı metne uydurularak değiştirilmiştir.

1 ve 2 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunca değiştirilen 3 ncü maddenin ikinci fıkrası uygun görülmemiştir. Zira bu fıkra ile tasarıнын sevk gayesinin dışına çıkıldığı gibi Hükümete de ayrıca bir külfet tahmil edilmektedir.

Bu sebeple tasarıнын 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarıнын 4 ncü maddesiyle bu okullardan mezun olanlara ortaokul mezunlarına muadil ücret verileceği derpiş edilmektedir.

Bu okul mezunlarının işçi olarak çalışacakları dikkate alınırca bunlara tatbik edilen Devlet baremi ile işçi baremi arasında bir fark hâsıl olacak bu da işçiler arasında bir huzursuzluk doğuracaktır.

Ayrıca işçi statüsünün seyyalîyetinden bu okul mezunları istifade edemeyeceğinden mağdur olacaklardır. Bunlara da işçi bareminin tatbik edilmesi daha muvafık görüldüğünden madde (işçi statüsü ve işçi baremi) uygulanır şeklinde tabil edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu, mecburi hizmetini ifa etmeden ayrılanların ödiyecekleri miktardan faizi ile birlikte yapılan masraflara inhisar ettirilmesini kabul etmiş ise de, bu durum ayrılmayı kolaylaştırdığı cihetle mecburi hizmetin gayesini bertaraf etmektedir.

Bu sebeple tasarıнын 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen kanun tasarısı Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkanvekili Baltıktaş F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Yozgat V. Uyar
Aydın İ. Sezgin	Çanakkale Ş. İnan	Giresun İ. E. Kılıçoğlu	İzmir N. Mirkelâmoğlu
Kars K. Okyay	Kırşehir A. Bilgin	Konya R. Özal	Trabzon A. Şener

Söz hakkını saklı olarak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millî Savunma Bakanlığı iş yerlerine kalifiye işçi yetiştirmek üzere, kara, deniz ve hava orta sanat okullarına beş sınıflı okul mezunlarından öğrenci alınır.

MADDE 2. — Orta sanat okulları yatılı olup öğrencilerin, (okuma, yazma, yatma, yedirme, giydirme, tedavi ve sair) masrafları askerî ortaokul öğrencileri gibi Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

MADDE 3. — Okulun eğitim süresi üç yıl olup okulu bitirenler, gösterilecek iş yerinde 6 yıl mecburi hizmete tabi tutulur.

MADDE 4. — Okuldan mezun olanlara Millî Savunma Bakanlığı İş Yerleri İşçi Statüsü uygulanır ve ortaokul muadili ücret verilir. Okulda muvaffak olamayanlar ve çeşitli sebeplerle okuldan çıkarılanlar hakkında 5401 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 5. — Tahsilini ikmal ettikten sonra gösterilecek iş yerinde hizmet kabul etmi-

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Kanun tasarısının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun tasarısının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Okulun eğitim süresi üç yıl olup okulu bitirenler, gösterilecek iş yerinde 6 yıl mecburi hizmete tabi tutulur.

Bunlardan mecburi hizmetlerini (başarı ile) ikmal edenlerden istekli olup da Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikteki nitelikleri taşıyanlar, Hükümet hesabına ve tahsil süresinin iki katı müddet kadar mecburi hizmete bağlanarak kendi ihtisasları içinde teknik daha yüksek öğretimden de faydalandırılırlar.

MADDE 4. — Kanun tasarısının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tahsilini ikmal ettikten sonra gösterilecek iş yerinde hizmet kabul etmiyen-

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları öğrencileri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Okuldan mezun olanlara Millî Savunma Bakanlığı İşyerleri ve İşçi statüsü ve işçi ücret baremi uygulanır. Okulda muvaffak olamayanlar ve çeşitli sebeplerle okuldan çıkarılanlar hakkında 5401 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Millî Sa. Ko.

B. Ko.

yenler ile mecburi hizmetlerini yerine getirmiyenlere okul devresince Devletçe yapılan bîlûm masraflar mukavelesi gereğince bir buçuk misli olarak faizi ile birlikte ödettirilir.

Ancak, mecburi hizmetlerinin bir kısmını ifa etmek suretiyle ayrılacaklar hakkında hizmet seneleri nazara alınarak masrafları bir nisbet dâhilinde tenzil edilerek ödetilir.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür.

ler ile mecburi hizmetlerini yerine getirmiyenlere okul devresince Devletçe yapılan bîlûm masraflar mukavelesi gereğince faizi nizamisiyle birlikte aynen ödettirilir.

Ancak mecburi hizmetlerinin bir kısmını ifa etmek suretiyle ayrılacaklar hakkında hizmet seneleri nazara alınarak masrafları bir nisbet dâhilinde tenzil edilerek ödetilir.

MADDE 6. — Kanun tasarisının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Kanun tasarisının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

6 . 8 . 1962

Başbakan
İsmet İnönü
Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
E. Alican
Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
H. Dinçer
Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
T. Feyzioğlu
Devlet Bakanı
H. O. Bekata
Devlet Bakanı
R. Aybar
Devlet Bakanı
N. Ökten

Adalet Bakanı
A. K. Yörük
Millî Savunma Bakanı
İ. Sançar
İçişleri Bakanı
S. Kurutluoğlu
Dışişleri Bakanı
F. C. Erkin
Maliye Bakanı
F. Melen
Millî Eğitim Bakanı
Ş. R. Hatipoğlu
Bayındırlık Bakanı
İ. Seçkin
Ticaret Bakanı
M. Ete

Sa. ve So. Y. Bakanı
Y. Azizoglu
Güm. ve Tekel Bakanı
Orhan Öztrak
Tarım Bakanı
M. İzmen
Ulaştırma Bakanı
R. Öçten
Çalışma Bakanı
B. Ecevit
Sanayi Bakanı
F. Çelikbaş
Basın - Yayın ve Turizm Bakanı
C. T. Karasapan
İmar ve İskân Bakanı
F. K. Gökay